

Tlačová správa 15. október, 2020

Nezabúdajme na vážne ochorenia počas pandémie Mamografické vyšetrenie môže zachrániť život

15. október je tradične Medzinárodným dňom pre zdravé prsia (Breast Health Day). Ženám tento rok pripomína, že ani počas vážnej epidemiologickej situácie by nemali zabúdať na starostlivosť o seba. Mamografické vyšetrenie je vyšetrením, ktoré dokáže rakovinu prsníka odhaliť v štádiu, kedy je možné ju ešte úspešne liečiť. Neodkladajme návštevu lekára.

Na Slovensku má nárok na bezplatné skriningové mamografické vyšetrenie každá 50-69 ročná žena. Spolu je to 727 858 žien Slovenska každé dva roky, t.j. 363 934 vyšetrení každý rok. Ženám so zvýšeným rizikom rakoviny prsníka sa odporúča absolvovať mamografiu každý rok.

Mamografický skrining na Slovensku začal v septembri 2019 a s trojmesačnou prestávkou pre Covid-19 pokračuje ďalej. Zdravotné poisťovne posielajú ženám, ktoré sa nezúčastnili mamografie viac ako 2 roky, pozývacie listy. Rozposlaných bolo 58 000 pozvánok. Na tieto reagovalo a mamografiu absolvovalo zatiaľ len 13 percent pozvaných.

Preverené skriningové mamografické pracoviská od januára do júla 2020 vykonali 34 842 skriningových mamografií. Mnohé uvedomelé ženy totiž vyhľadali preverené skriningové mamografické pracoviská aj bez pozývacieho listu len so žiadankou od gynekológa či praktického lekára a využili mamografické vyšetrenie so štandardným oznámením výsledku vyšetrenia ihneď, alebo najneskôr do 3 dní.

Kontakt pre médiá: Katarína Gudiaková, e-mail: ontkova@snowball.sk, tel.: +421 903 605 389

V tejto skupine žien bolo zistených 226 zhubných nádorov prsníka z toho 65 percent vo včasnom štádiu, kedy je ešte onkologické ochorenie bez metastáz a často nie je k vyliečeniu potrebná rozsiahla operácia a často tieto ženy nepotrebujú ani liečbu chemoterapiou!

Pokiaľ budú ženy chodiť pravidelne na skríningovú mamografiu a zúčastní sa jej viac ako 70 percent žien, ktoré majú na skríningovú mamografiu nárok, výrazne klesne aj úmrtnosť na onkologické ochorenia prsníka o 30-35 percent, čo znamená, že 300 žien ročne neumrie zbytočne na toto ochorenie.

Deň pre zdravé prsia

Celoeurópsky Deň pre zdravé prsia (Breast Health Day) sa koná každoročne v 47 krajinách. Jeho iniciátorom je medzinárodné združenie žien, ktoré prekonali rakovinu prsníka *Europa Donna International*, ktorá pravidelne informuje ženy všetkých vekových kategórií o potrebe predchádzania onkologickému ochoreniu, ako aj včasného zistenia výskytu rakoviny prsníka skríningom.

Tohtoročná kampaň dostala názov „Zdravý život pre zdravé prsia“ (*Healthy Lifestyle for Breast Health*) a ženám má pripomínať, že zdravý životný štýl, fyzická aktivita, udržiavanie vhodnej telesnej hmotnosti, zdravá strava a absolvovanie skríningovej mamografie napomáhajú ochrane a udržaniu zdravia.

V tento deň ženy, ktoré prekonali rakovinu prsníka, odkazujú všetkým ženám Slovenska: **„Rakovina prsníka je choroba ako každá iná, dá sa liečiť aj vyliečiť, ak je zistená včas. Vtedy je malá a nevytvára metastázy. Takú rakovinu vie zistiť skríningová mamografia. Je bezplatná raz za dva roky pre ženy vo veku 50-69 rokov. Starajte sa o svoje zdravie, **chodte na mamografiu!**“** vyzýva aj MUDr. Alena Kállayová zástupkyňa Výboru sekcie mamarnej diagnostiky Slovenskej rádiologickej spoločnosti SLS a správkynia združenia Ružová stužka. K výzve sa pripájajú tiež patientske združenia OZ *Amazonky*, *Nie rakovine* a *Liga proti rakovine* a Národný onkologický inštitút.

Pink October

Počas celého mesiaca október prebieha celosvetová kampaň Pink October. Na Slovensku je jej iniciátorom aliancia *Nie rakovine*. Kampaň na podporu povedomia o rakovine prsníka má názov „Obleč sa srdcom“. Výťažok z predaja pančúch známeho výrobcu pomôžu onkologickým pacientkam. *„Kúpou pančušiek môžu zdravé ženy a dievčatá podporiť svoje rovesníčky v boji so zákernou chorobou v mene hesla - obliecť sa srdcom, milovať svoj život, pomáhať a povedať nie rakovine prsníka,“* hovorí Jana Pifflová Španková, prezidentka aliancie *Nie rakovine*. Ambasádorkami kampane sa stali Soňa a Ema Müllerové.

Aliancia NIE RAKOVINE prináša aj najrýchlejší MANUÁL NA SAMOVYŠETROVANIE do sprchy, ktoré spolu s mamografickým skríningom môže zachrániť prsia a životy až 300 žien na Slovensku ročne. 30 000 ks bude v októbri vložených do najčítanejších ženských časopisov Madam Eva, Zdravie a Nový čas pre ženy s osvetovým článkom o prevencii a včasnom odhalení karcinómu prsníka. Vodeodolná visačka obsahuje ilustračný návod na dôkladné a správne samovyšetrenie prsníkov a kalendár na zaznačenie pravidelných prehliadok prsníkov, ktoré si treba samovyšetrit' každý mesiac.

O združení Europa Donna na Slovensku

Europa Donna Slovensko vznikla 16. 9. 2013 vstupom združenia Ružová stužka n. f. do európskej koalície pre kontrolu rakoviny prsníka Europa Donna International. Od roku 2004 je dlhodobým cieľom Ružová stužka n. f. zavedenie kvalitného mamografického skríningu na Slovensku.

Ružová stužka n. f. vzdeláva verejnosť o prevencii rakoviny prsníka, samovyšetrení a správnej životospráve, organizuje rôzne podujatia ako napr. Beh pre zdravé prsia, ktorého tretí ročník tento rok prebehol virtuálne, siedmy cyklus výstavy umeleckých diel onko-pacientok a ich rodinných príslušníkov pod názvom Sme úžasné.

O Lige proti rakovine

Liga proti rakovine je nezávislé občianske združenie, ktoré na Slovensku pomáha onkologickým pacientom a ich blízkym už 30 rokov. Je členom Európskej asociácie líg proti rakovine (ECL) a členom Únie pre medzinárodnú kontrolu rakoviny (UICC). Nepretržite realizuje množstvo vlastných psychosociálnych projektov, ktoré rozširuje podľa aktuálnych potrieb spoločnosti. Aktuálne sú to napríklad bezplatné projekty: Centrá pomoci Ligy proti rakovine, Onkoporadňa, Sieť onkopsychológov, Relaxačná týždňovka, Rodinná týždňovka, Jednorazový finančný príspevok v hmotnej núdzi, Pomoc príbuzným a pozostalým, Ubytovacie zariadenia, či Vystrihaj sa Slovensko. Liga pri svojich aktivitách kladie dôraz aj na informovanosť širokej skupiny obyvateľov, aby chorobe predchádzali alebo ju zachytili v počiatočnom štádiu. Taktiež podporuje iné zdravotnícke inštitúcie a výskum v liečbe rakoviny.

„Zapájame sa do všetkých medzinárodných dní, či mesiacov, ktoré podporujú povedomie o prevencii onkologických ochorení. Zvlášť venujeme pozornosť rakovine prsníka, nakoľko je to jedno z najčastejších onkologických ochorení u žien a nevyhýba sa ani mužom. Okrem psychosociálnej podpory pacientom podporujeme prevenciu (nielen rakoviny prsníka) počas celého roka. Neustále podnecujeme mnoho slovenských značiek, ktoré sa informovaniu o dôležitosti prevencie, či už pre verejnosť, alebo svojich zamestnancov, venujú dlhodobo a pravidelne každý rok (aktuálne aj v rámci Pink october). V oblasti prevencie pripravujeme brožúry a realizujeme prednášky vo firmách a na školách,“ hovorí Mgr. Petra Benczyová, PR manažérka Ligy proti rakovine.

OZ Amazonky

Občianske združenie Amazonky spája ženy všetkých vekových skupín, ktoré sa liečili alebo liečia na karcinóm prsníka. Ročne len na Slovensku pribudne viac ako 2500 nových prípadov, takže o prísun „čerstvých“ pacientok, bohužiaľ, nebudú mať asi nikdy núdzu. Môžete byť aj v čase choroby obklopení milujúcou rodinou, nápomocnými priateľmi a chápacími kolegami, no nikto z nich vám nebude rozumieť tak, ako pacient, ktorý absolvoval to isté, čo vy.

Kontakt pre médiá: Katarína Gudiaková, e-mail: ontkova@snowball.sk, tel.: +421 903 605 389

Na spoločné stretnutia si pozývajú najrôznejších hostí – onkológov, rádiológov, psychológov, odborníkov na zdravé stravovanie, či aktívny pohyb vhodný pre onkopacientky. Novým pacientkam pomáhajú sa orientovať vo svete onkologických ochorení, v ktorom sa zo dňa na deň ocitli, poradiť na čo majú nárok, ako si vybaviť preukaz ZŤP, invalidný dôchodok či kúpeľnú liečbu. Organizujú aj veľa akcií, ktoré s onkologickým ochorením nesúvisia, aby odpútali pacientky od myšlienok na chorobu a rozptýlili ich športovými a voľnočasovými aktivitami.

„Amazonky sú ženy naozaj odvážne, také, čo sa nevzdávajú, nepovažujú svoju chorobu za trest a už vôbec nie za niečo, za čo sa treba hanbiť. Máme v sebe navzájom oporu. A obrovskú vďaku a pokoru – veď vieme veľmi dobre, že nebyť rakoviny, nikdy by sme sa nespoznali,“ hovorí predsedníčka OZ Amazonky Eva Bacigalová.

Národný Onkologický Inštitút (NOI)

Národný onkologický inštitút (ďalej len „NOI“) bol zriadený Ministerstvom zdravotníctva v Národnom onkologickom ústave, 1. augusta 2018. Hlavným poslaním NOI je slúžiť ako klinicko-výskumná, akademická a vzdelávacia platforma pre spoluprácu pri zabezpečovaní aktivít napomáhajúcich napĺňanie Národného onkologického programu v stanovených piatich oblastiach: epidemiológia; veda a výskum; prevencia a skríning; diagnostika a liečba; podporná starostlivosť.

V oblasti prevencie a skrínungu je úlohou NOI koordinácia, hodnotenie onkologických skríningových programov a poskytovanie informácií pre odbornú a laickú verejnosť, na základe medicíny založenej na dôkazoch. Jednou z kľúčových úloh je osвета, ktorú je potrebné zabezpečuje na kontinuálnej báze. Správne poskytovanie adekvátnych, cielených a ľahko pochopiteľných informácií je jednou z významných aktivít, ktorá podporuje účasť na skríningových programoch nádorových ochorení.

Na stránke www.noisk.sk sa nachádza množstvo edukačných materiálov, brožúr, videí, ktorých úlohou je jednoducho a zrozumiteľne priblížiť laickej verejnosti význam, priebeh a všetky súvislosti onkologického skrínungu.

O nás

Národný onkologický register

Skrining

Pacient

Lekár

Klinické skúšania

Sieť pracovísk

Lekár

Pacient

"Veda má svoj zmysel, ak sa chápe ako cesta k pravde a pravda ako dobro človeka."

Ján Pavol II.

Osveta:

KAŽDÝ ROK PRIBUDNE NA SLOVENSKU VIAC AKO 30 000 NOVÝCH PRÍPADOV ONKOLOGICKÝCH OCHORENÍ.

A NEMUSELO BY...

Zapojte sa do skriningu, môže Vám zachrániť život. Na Slovensku už prebiehajú tri skriningové programy:

- Skrining rakoviny hrubého čreva a konečníka
- Skrining rakoviny prsníka
- Skrining rakoviny krčka maternice

[Viac info](#)

NÁRODNÝ ONKOLOGICKÝ INŠTITÚT
MINISTERSTVO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Chodte na skrining.

Edukačné brožúrky/ skrining rakoviny prsníka

www.noisk.sk

Kontakt pre médiá: Katarína Gudiaková, e-mail: ontkova@snowball.sk, tel.: +421 903 605 389

Edukačné videá/ skríning rakoviny prsníka

www.noisk.sk

